

România se aliniaza legislației europene și raportările bancare pentru persoanele fizice cu venituri mari au devenit realitate

Bancile din România au depus, potrivit Ordinului nr. BNR 4/2023, prima raportare a veniturilor realizate de catre persoanele fizice care activeaza în sectorul financiar a caror remunerație anuală totală este de minimum 1 milion de euro. Raportarea cerută este, de fapt, o transpunere a Directivei Uniunii Europene pentru persoanele din conducerea bancilor care au câștigat în anul 2022 peste acest prag. Potrivit datelor Autorității Bancare Europene (ABE), România, Portugalia, Ungaria și Slovenia aveau, la sfârșitul anului trecut, doar câte trei bancheri cu venituri anuale de peste 1 milion de euro.

Prin Ordinul nr. 4/2023 al BNR (publicat în Monitorul Oficial 391 din 18 mai 2023) sunt preluate în legislația națională prevederile Ghidului Autorității Bancare Europene (ABE) 06/2022, prin care și bancile din România vor raporta la BNR salariile angajaților. Condiția este aceea ca instituțiile bancare selectate de Banca Națională pentru raportare să acopere cel puțin 60% din volumul activelor sistemului bancar din România. Dacă acest lucru nu este posibil, BNR va colecta informații de la cel mult 20 de bănci persoane juridice române, fiind excluse cele cu privire la care raportarea se face la nivel de grup. Este vorba și despre bănci cu capital românesc și despre băncile sau grupurile bancare din UE, prezente în România, care vor raporta, de asemenea, informații privind remunerarea pentru toate sucursalele aflate în consolidare prudențială, inclusiv pentru sucursalele din alte state membre și țări terțe. Informațiile vor fi raportate pe baza cifrelor înregistrate la sfârșitul exercițiului financiar, iar prima raportare se referă la anul 2022.

Esențial de reținut din cele două ordine (nr. 4 și 5 BNR/2023) privind raportarea cerută de banca centrală a României, în acord cu prevederile europene (între care există însă diferențe privind sfera de aplicare), este faptul că, practic, se extinde zona de raportare a informațiilor privind averile mari și în zona serviciilor financiar-bancare. Este vorba despre venituri care depășesc pragul de 1 milion de euro, la care se referă Ordinul 5/2023 al BNR, unde este stipulat pragul veniturilor personalului cuprins în raportare și, respectiv, formularistica și forma de raportare.

Reglementarea locală se înscrie, de altfel, sub sfera mai largă a reglementărilor bancare europene și a directivelor în domeniu, fiind aplicabilă strict instituțiilor financiare care se află sub supravegherea BNR în România.

Se poate aprecia astfel că, deși nu există nicio legătură directă între eforturile ANAF de aducere la suprafață spre impozitare în conformitate cu legislația națională privind impozitul pe veniturile realizate în România și prevederile BNR pentru băncile din sistem, este evident că autoritățile statului acționează concertat pentru creșterea conformării fiscale. Pe de o parte, vorbim despre alinierea legislației financiar-bancare europene, cu transpunerea reglementărilor în legislația românească. Pe de altă parte, este vorba despre creșterea transparenței în declarațiile de venituri, spre impunere, pentru acuratețea colectării veniturilor la bugetul statului din impozitele aplicate persoanelor fizice.

Dacă privim din perspectiva conformării fiscale pe toate segmentele societății, atât pentru persoane fizice cât și pentru persoane juridice, sunt evidente eforturile autorităților din România de a avea un tablou complet al veniturilor realizate, inclusiv a celor care depășesc media veniturilor realizate de marea majoritate a angajaților la nivel național.

De menționat faptul ca legislația locala, creata în cadrul Bancii Naționale a României, este aliniata și se încadreaza în sfera reglementarilor bancare europene și a directivelor UE pe acest segment, pe specificatiile tehnice furnizate de Autoritatea Bancara Europeana, potrivit Deciziei nr. 355/2020 privind infrastructura centralizata europeana pentru datele de supraveghere (EUCLID), pentru raportările privind persoanele cu venituri ridicate.

Raportarea este solicitata și va fi transmisa din partea instituțiilor financiare catre BNR și va fi necesar sa respecte o procedura și o structura a documentelor, clar stabilita prin Ordinul nr. 5/2023 privind exercitiul de raportare a informatiilor referitoare la persoanele cu venituri ridicate din cadrul institutiilor de credit, intrat în vigoare luna trecuta.

Ce prevede ordinul BNR?

Ordinul BNR 5/2023 definește noțiunile de persoane cu venituri ridicate din sistemul bancar, la ce venituri se refera raportarea și formularistica necesara, de completat de catre bancile comerciale selectate pentru a realiza raportarea. Astfel:

1. persoana cu venituri ridicate înseamna un membru al personalului care beneficiaza de remuneratii de nivel înalt, respectiv de o remuneratie totala de cel puțin 1 milion de euro în exercitiul financiar raportat;
2. interval de remuneratie înseamna intervalul valorii remuneratiei brute totale anuale a unei persoane cu venituri ridicate, care este definit în trepte de 1 milion de euro si începe la 1 milion de euro. Remuneratia totala acordata unui membru al personalului se determina si se alocă în functie de componenta fixa si variabila a remuneratiei, potrivit prevederilor art. 170 alin. (2) si art. 171 din Regulamentul BNR nr. 5/2013, cu luarea în considerare a ghidurilor Autoritatii Bancare Europene si a instructiunilor Bancii Nationale a României privind politicile solide de remunerare.

În aplicarea prevederilor art. 24 alin. (3) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 227/2007, cu modificarile si completarile ulterioare (O.U.G. nr. 99/2006), ordinul stabileste forma si continutul formularului de raportare privind informatiile referitoare la persoanele cu venituri ridicate din cadrul institutiilor de credit si modalitatea de transmitere a acestor informatii catre Banca Nationala a României.

Persoane fizice cu averi mari

Înca din 2012, exista la nivelul ANAF o Strategie de conformare fiscala a Persoanelor Fizice cu Averi Mari (PFAM) pe baza managementului riscurilor. Prin aceasta strategie, a fost creata o Direcție în cadrul structurii centrale ANAF, responsabila cu punerea în aplicare a programului dedicat acestui segment de contribuabili. Agenția a reglementat deja aspecte importante care vizeaza aceasta categorie de contribuabili. Concret, acest proiect de ordin se refera la: definiția persoanelor fizice cu averi mari, modalitatea de stabilire/estimare a averii, definirea grupurilor PFAM, PFAM extins, desemnarea structurii competente care sa deruleze programul de creștere a conformarii fiscale voluntare a persoanelor fizice cu averi mari (Direcția generala control venituri persoane fizice - DGCVPF). Astfel, persoana fizica cu avere mare este persoana fizica rezidenta fiscal în România, care deține o avere, atât în țara, cât și în strainatate,

estimata la o valoare mai mare de 25 milioane de euro, echivalentul în lei, calculat la cursul mediu al euro din anul precedent estimării averii, stabilit de Banca Națională a României.

În contextul general, de cautare a soluțiilor prin care veniturile la bugetul statului trebuie să crească, pentru a diminua deficitul bugetar dar, mai ales, pentru a asigura acoperirea cheltuielilor sectoarelor publice, autoritățile fiscale din România urmăresc cel puțin două obiective importante, subordonate celui de mai sus: creșterea bazei de impozitare a veniturilor personale și creșterea conformării la plata impozitelor aferente câștigurilor realizate. O categorie specială o reprezintă persoanele cu averi mari, dar și persoanele (top manageri) cu venituri foarte mari, inclusiv cele din sistemul bancar.

Având în vedere transformarea continuă a economiei și elementele de noutate în domeniul serviciilor financiare (fintech, crypto, noi tipuri de instituții financiare de tip netradițional) sunt de așteptat noi reglementări pe segmentul veniturilor realizate de persoanele fizice pe teritoriul României.